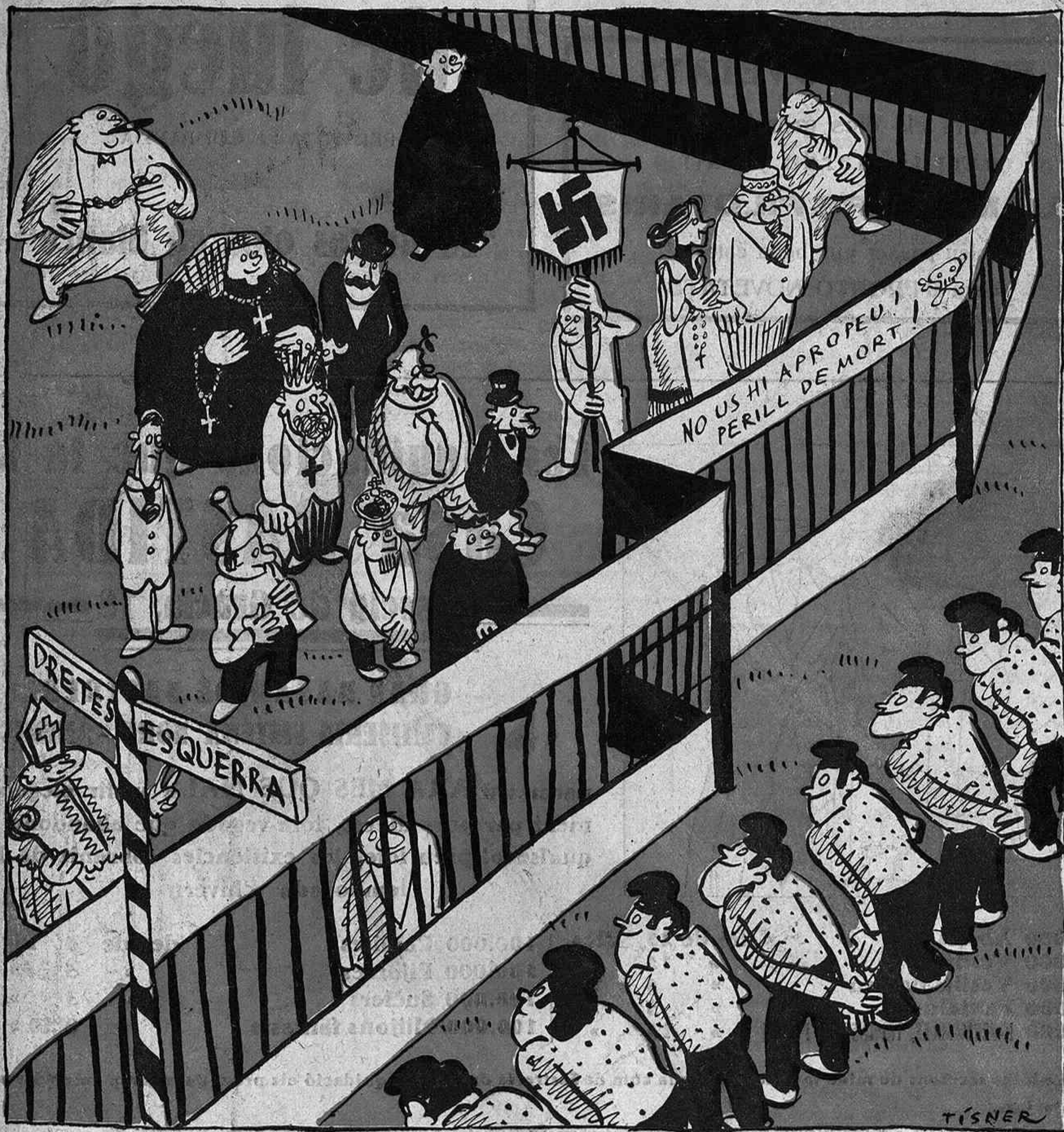

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Els camps ben delimitats, que s'apropen eleccions!

Tapes Esquella 1935

**Relligat i Tapes
Daurades
Pessefes 8'50**

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

TEATRE COMIC

(PALAU DE LA REVISTA)

Companyia de Josep L. Campua i Josep Santpere

¡EXIT! ¡EXIT!

Mujeres de fuego

PER TOTA LA COMPANYIA

TARDES

"La de los ojos en blanco"

Les liquidacions que fa la Casa BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18

**GRAN BASAR DE SASTRERIA I
CAMISERIA SISTEMA NORD - AMERICA**

permeten **ARA MES QUE MAI** a vestir elegantment per pocs diners, tota vegada que abandona a qualsevol preu totes les existències sobrants de la temporada d'hivern

100.000 Abrics	des de 25	Ptes.	100.000 Camises	des de 4	Ptes.
100.000 Vestits	» 15	»	100.000 Pijames	» 5	»
100.000 Vestits de nen	» 5	»	100.000 Suèters	» 3	»
100.000 Pantalons	» 5	»	100.000 Mitjons fantasia	» 0'50	»
100.000 IMPERMEABLES, TRINCHERES I PLUMES	» 15	»			

Amb les seccions de mida tant de Camiseria com de Sastreteria durant la liquidació els preus guardaran relació amb els anteriors.

Tenim una secció a mida ultraràpida que escollint el vestit o abric al matí el poden tenir llest a la tarda.

A desgrat les rebaixes, obsequiem amb segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i Estalvi.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
B A R C E L O N A

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessefes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessefes

CRONICA

Cal serenitat als catalans

Als catalans, ens cal el màxim de serenitat en els moments actuals. Tota astúcia serà poca, tota reserva, lleu. L'enemic de la tranquil·litat de Catalunya s'arma, es prepara per saltar damunt el poble, a la primera ocasió.

Es comprèn que l'element d'esquerra, vexat durant el govern de les dretes, senti la nerviositat del moment preelectoral, i, segur del triomf que dels seus ideals espera, salti d'impaciència i frisi de ganes d'entrar en lluita. Ho compremem i ho raonem. Però si bé és cert que tot gest de nerviositat és comprensible, també ho és que si l'enemic tracta d'alterar l'ordre públic, abans de veure's derrotat a les urnes, caldrà deixar-lo al mig del carrer perquè la seva estratagema resti palesa i desbaratada als ulls de tots.

Per contra, creiem més convenient, per al lliure desenvolupament

del període electoral, que tot català de cor defugui tota ocasió, si se li presenta, de veure's arrossegat per qualsevol incident que pugui alterar poc o molt l'ordre públic.

¿Què més voldrien les dretes, que un motí per a justificar un estat d'excepció? Fóra de l'única manera que evitarien la desfeta que l'opinió pública els prepara.

Els governs de dretes que signifiquen tot renunciament per part del ciutadà als drets més essencials de la seva classe, els governs dictatorials, els feixismes, si no tenen com a abonament la sang del poble, esdevenen estèrils infeccions, i la mala herba de l'esclavatge no germina, perquè li manca la sang calenta del proletari, del lliure pensador o, senzillament, del qui no pensa el mateix que ells.

Es per això que recomana L'ESQUELLA, sempre a l'aguait de les

fellonies que es volen cometre amb el poble, la major serenitat, la supressió absoluta de tota estridència ja que donaria lloc a utilitzar els tanc i les motos amb ràdio, que els seus servents estan impacients de posar en servei contra l'«alterador del orden» imaginari.

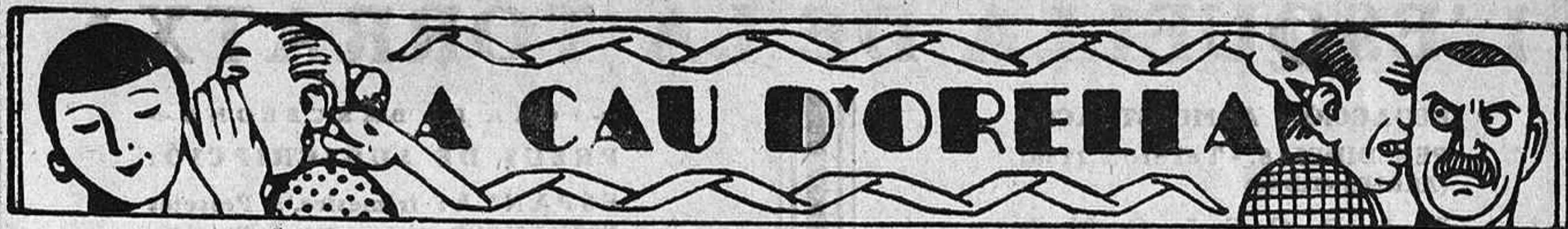
Es massa recent encara el canibalisme d'Astúries i la sagnant repressió a Catalunya.

I ells saben, a la bestreta, que si les eleccions són guanyades per les esquerres, el que, ara, malgrat l'aparent llibertat que gaudim no es pot dir, serà posat a coneixement del món enter, i tothom els senyalarà amb el dit bo i dient-los: «Mireu, aquells són els assassins!» tota vegada que són conscients del seu delictes de lesa germanor. A hores d'ara, per sota mà, treballen amb delit, i de la mateixa faisó que el fatídic Mussolini va dir que *amb Ginebra, sense Ginebra o contra Ginebra* robaria el sol als abissinis, els líders del feixisme espanyol, mil voltes més vergonyós, perquè té tota la covardia d'un robatori dels drets de l'home, amb tots els agravants de vilesa, han dit que amb eleccions o sense elles les dretes assoliran el poder.

Ja ho sabem, doncs, catalans, Una lluita franca de la qual no creiem capaces les dretes, l'acceptariem amb la màxima dignitat, però és precis, és necessari, per al nostre bé, per a la llibertat dels catalans empresonats, per a Catalunya i per a la reivindicació total dels morts a Astúries i a casa nostra, que si les dretes promouen aldarulls que podrien culminar en un retrocés violent als temps que no fa gaire encara vivíem, siguin elles les qui es trobin al carrer, al matí, a l'aldarull. Serà de l'única manera que, amb sang freda, el cap alçat, i l'esperit del nostre catalanisme al pensament, els fills bons d'aquesta Catalunya tant perseguida, aportaran a les urnes la prova de la seva sobirana voluntat, la qual demana la reivindicació justa dels nostres drets, de les nostres llibertats.

—I, vostès, de quina circumscripció són?
—De la «circumscripció» del senyor.

Brams d'ase

L'altre dia el senyor Primo de Rivera va dir, en un míting, que les joventuts de Renovació curaran que Farràs, en sortir del presidi, no pugui circular gaires dies pels carrers.

Si més no, això vol dir que l'assassinaran.

El menys que es pot demanar, quan es tracta de cometre un delicte, és de portar-ho secret. El fet de dir-ho, és propi de fanfarrons, de covarts i de fills de... la Ceda.

Material de guerra

La desfilada còmica de les trenta motocicletes de la policia hauria estat menys còmica si no hagués portat al darrera el senyor Duelo.

Si hagués vist el senyor delegat governatiu, les rialles que aquella carnalada suscitava, el Duelo s'huria donat per acomiadat.

I l'amnistia?

Que Companys, Gassol i altres personalitats de Catalunya sortiran elegides, si realment es fan les eleccions, n'estem tan segurs com que un dia o altre ens morirem. Del que no estem tan segurs és que la *pacificació dels esperits* s'assoleixi mantenint-los a la presó i enviant a Catalunya automòbils blindats i

motocicletes amb metralladores, tot just ara que, segons diuen, s'apropen eleccions.

Proves i més proves

Els diaris d'esquerres vénen plens de relats que fan veritablement horror de llegir.

Mare de Déu i que se n'han sabut de crims comesos a Astúries.... I l'emperador del Paral·lel encara és viu.

¿On és la censura?

L'obra estrenada recentment a l'Espanyol tenia el títol de «Bon cop de falç». Ara es diu «Bon cop...»

Voldria dir-nos el senyor Daví què se n'ha fet de la falç?

Encara remena

El senyor Cametes diu que vol adreçar un manifest al poble espanyol. Ja sabem de què parlarà. De la venda de sang espanyola a Anual i de la brutícia del seu regnat. No caldria pas que es molestés.

Les presons models

Les presons espanyoles són les més dolentes del món, però això no és obstacle perquè totes siguin models. Es clar que... d'inquisicions.

El maridatge en comandita

Per fi el senyor Cambó s'ha resolt a formar el front únic amb les dretes. D'aquest maridatge en comandita, en sortirà una criatura que serà un monstre. El monstre de la fam, de la misèria i... dels desenganys per a les dretes.

La qüestió és passar temps

Mentre a la S. de N. van fent la Llúcia i la Ramoneta, a Etiopia les dones i les criatures moren metrallades pels avions de l'enemic.

D'això se'n diu política, i de tota la resta, falòrnies.

GLOSSARI

El nom de Déu a cara i creu

Cadascú és lliure de guarnir-se i d'administrar-se el seu clos de la manera que li plagui. I si en el ram de l'Església, per exemple, hom prefereix encomanar el gaiato simbòlic a un pasor, al qual les orelles facin més ombra que la mitra, no podem fer més que plànyer-nos del mal gust.

—Les dretes demanen diners per enfonsar les esquerres.

Ara bé; per finor espiritual i per elegància de maneres, nosaltres, desitjaríem que tothom es comportés, dins de la seva esfera, en una forma que fes quedar bé la col·lectivitat, i per això ens sap greu que l'Església catalana, que ha tingut figures tan destacades com els bisbes Torres i Bages i Guillamet, s'hagi de moure sota la influència d'un bisbe de bosc, com Irurita, en el qual es barregen el grotesc i l'esperit cavernícola més incivil.

La República, en els seus primers anys d'eufòria i d'inexperiència pueril, ha volgut consentir que homes de la selva, com Manuel Irurita, li fessin una guerra sorda bo i segant-li l'herba sota els peus. Ara, ha de veure com el nostre prelat trabucaire es converteix en manífesser electoral i posa Déu i la seva Mare com a bandera de lluita.

A les esquerres, això no els privarà de cap vot, i, en canvi, farà obrir els ulls a molts que els tenien enteranyinats. Ho lamentem per als catòlics de bona fe, si és que en resten gaires.

Un dels manaments del Decàleg diu que no s'ha d'emprar el sant nom de Déu en va. I ¿què direm dels qui el posen en ridícul, com acaba de fer el senyor Irurita, amb la seva crida electoral del 13 d'aquest mes? Aquesta ridiculesa comença en el manament que totes les esglésies, convents i altres establiments per l'estil, facin tres dies de pregàries per a demanar a Jesús «el triunfo de su causa en la contienda electoral». Es a dir; segons Irurita, en les properes eleccions es disputaran el triomf Je-

sús i Satanàs. De la banda de Jesús, hi haurà els radicals straperlistes, els cedistes estiracordetes, els jueus de la Lliga, els carlins i els monàrquics rebutjats per l'opinió pública en un impuls de decència. Nosaltres sabíem que Crist, en el seu trànsit per la terra, va néixer enmig del bou i la mula; va viure havent d'alternar amb adúlteres, prostitutes, falsaris i traïdors i, finalment, va morir en companyia de lladres. No creïem, però, que després de la seva resurrecció i triomf hagués de suportar noves proves.

A més, si contràriament als desigs, martingales i malèvols intencions de les dretes, guanyen les esquerres, ¿què diran de Déu els Irurita i la seva comparsa? I si amb ús de males arts, que ells anomenarien miracle, triomfessin, la gent de dreta i, amb ella, els negocis tèrbols, la cobejança desenfrenada i l'esperit de persecució contra els qui tenen set de justícia ¿com quedarien la misericòrdia divina i les essències del cristianisme que Jesús va segellar amb la seva sang al cim del Gòlgota?

Pel que es veu, el pastor Irurita no es refia gaire que Jesús l'ajudi, i reclama l'emparança de Maria Santíssima. Usant el to més cursi, compatible amb la mala intenció, a bastament coneguda, el bisbe que pateixen els catòlics de Barcelona, escriu que «no hay bandeja de oro como las manos de María para presentar al Señor las ofrendas humanas», i comptant amb les seduccions femenines, demana a «las religiosas que multipliquen sus fervo-

—Ara, siguem'hi, que s'apropen les eleccions!

rosas plegarias por la misma intención, haciendo dulce violencia al Sagrado Corazón de su Divino Esposo, que ha prometido reinar en España con más veneración que en otras partes». Aquesta pretensió que Jesús s'estima més Espanya que les altres terres, exposada per un bisbe, a més d'ésser una niciesa, cau en la més horrible de las heregies. O sinó, que ho diguin els teòlegs que hi entenen.

Només es demana un sacrifici als soldats de Déu, de la Pàtria i, ¿per què no?, del Rei: que, mentre duren les pregueres, s'abstinguin de concórrer a les «sinagogas de Satanàs», vulgarment conegudes per balls de disfresses. Així és la nostra clericalia.

PANICAL.

—Les esquerres volen complir la llei de Déu. Ajudeu-vos els uns als altres i estimeu-vos com germans.

Esports

CRONIQETA ESPORTIVA

El triomf d'Austria, a Madrid

Austria ha guanyat l'equip d'Espanya, a Madrid, per cinc gols a quatre. Es aquesta la primera vegada que Espanya és batuda jugant en camp propi.

¿Es que Austria és la potència actualment més temible d'Europa? ¿Es que el futbolisme nacional es troba en baixa forma de joc?

Ni l'una ni l'altra de les dues coses. Espanya podia guanyar Austria exactament com els austríacs l'han batuda, i el gol que ha donat la victòria mínima a l'equip austríac, exactament el podia haver marcat l'equip espanyol.

Ha fracassat a Madrid quelcom, i no precisament l'equip; ha fracassat el seleccionador. Explicarem per què.

Don Amadeu García Salazar és un senyor bon home, tan bo i tan infeliç que té totes les qualitats per ésser un bon amic dels jugadors, un company amable que es desfà en atencions per als nois seleccionats i que fins aniria a pinyes, si convingués, com li va faltar poc, a Itàlia, per defensar-los i fer que no els manqués res que els faci agradable la condició de seleccionats.

El doctor García Salazar té totes les condicions per fer de delegat d'un club de futbol i acompanyar els jugadors, quan calgui anar a fora d'Espanya, però té tots els defectes per ésser un seleccionador com cal. Li manca tècnica i coneixements, i li manca el sentit del càrrec per sobreposar als seus apassionaments, exactament iguals als d'un aficionat fanàtic, la importància del càrrec que la Federació Nacional li va conferir.

Ex-directiu fundador del "Deportivo Alavés" no entén que hi pugui haver a Espanya altres jugadors de futbol amb categoria que els de Basconia, i, pare esportiu de la ja cèlebre parella defensiva Ciriaco-Quin-

coces, no veu possible que cap altre duet mereixi ocupar la defensa de l'equip nacional que "su Ciriaco y su Jacinto".

El fracàs de l'equip d'Espanya ha vingut per la ratlla defensiva i la porta; no pas per la davantera. mentre els davanters feien quatre gols a un equip de bona defensa i bons mitjos, com és el d'Austria, els defenses i porter espanyols es deixaven marcar cinc gols i perdien la partida.

Per posar Ciriaco a l'equip, es va desfer la gran defensa Zabalo-Quincoces, triomfadors, a Alemanya, i, en retirar-se Quincoces, fou posat Zabalo a l'esquerra, que no és el seu lloc, ni estava entrenat per a jugar-hi, amb el greuge moral de veure's posat a la reserva per deixar lloc a un Ciriaco, jugador mediocre que, sense tenir per company en Quincoces, no hauria arribat mai a reeixir.

Garcia Salazar va cometre, també, una altra lamentable ximpleria: la de provar, en un partit tan difícil com el que s'anava a lliurar, un home com Garcia, del Ràcing, poc bregat a lluites d'aquesta responsabilitat, tenint un Muguerza que fou l'admiració d'Itàlia, als campionats del món.

¿I la selecció d'Eizaguirre? ¿No són res, els nou gols que ha encaixat enguany jugant un partit de Lliga? ¿No li deia res, tampoc, el seu estat moral, segons el mateix seleccionador ha confessat després, dient que Eizaguirre havia jugat afectat per afers de família? ¿Es que s'ha d'admetre que els afers de família d'un jugador puguin deixar en mal lloc el prestigi futbolístic nacional? ¿No hi havia un Urquiaga, un Blasco i un Martorell, avui en millor forma que Eizaguirre, per a suplir-lo amb avantatge?

S'imposa cercar un seleccionador menys bon home, però de més lògica i més criteri que el bonifaci de don Amadeo.

AQUELL

Sagetes

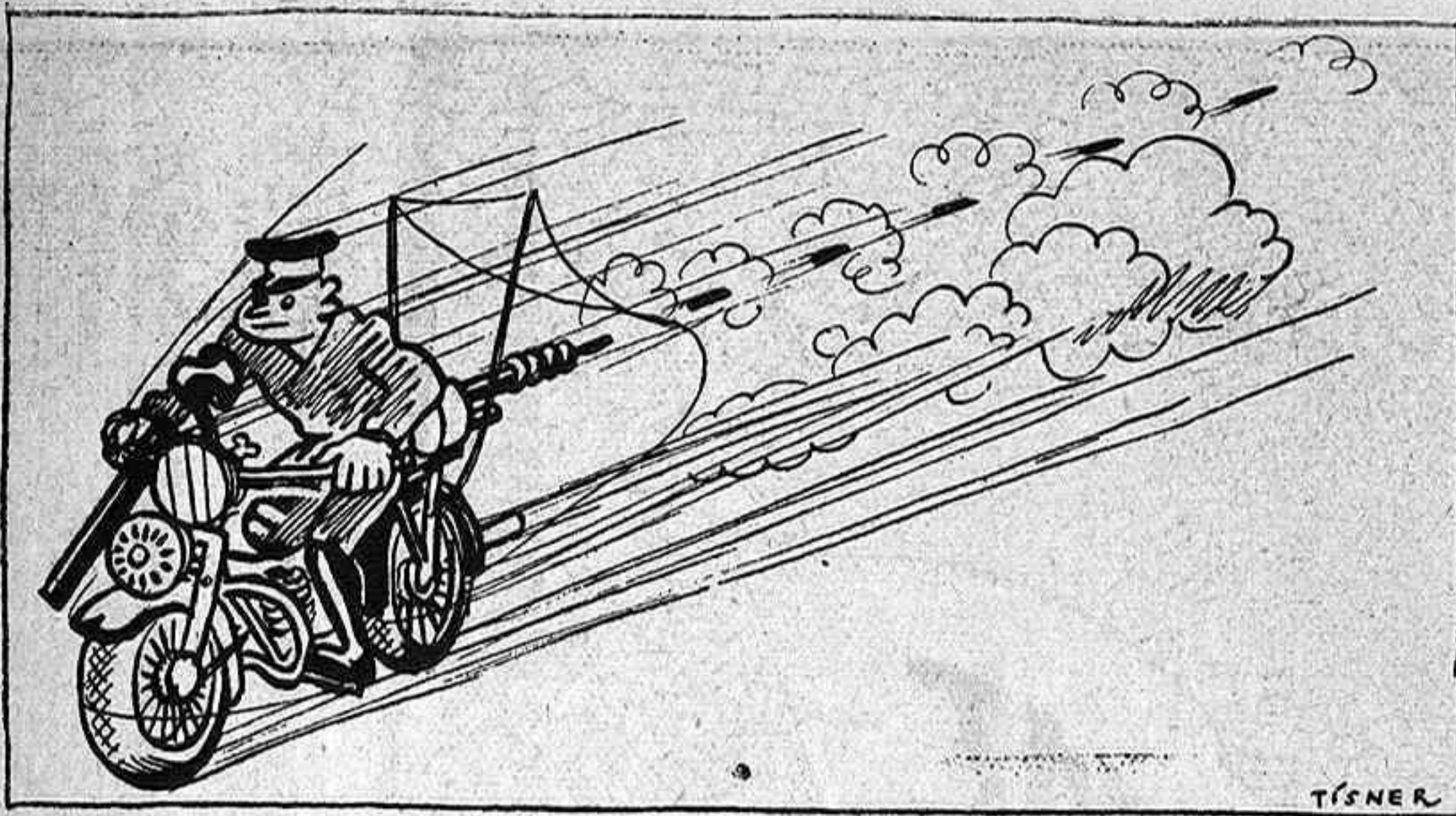
Això del Catch-as-catch-can, que és com una mena de lluita de baluernes humanes, amb més palpissos que gràcia estètica, ha cridat l'atenció de l'empresa del Nou Món, la qual, en posar-se també a fer Catch, ens presentà, el dissabte, Rigoulot davant d'un elefant humà, que deien que era anglès, però que semblava descendent, per via familiar directa, de les truges mallorquines.

El combat fou un lamentable fracàs i una exhibició deplorable. Mal per mal, al Price, ho vesteixen millor i presenten atletes enlloc de farcells de carn humana fent tamborelles idiotesques i poca-soltes.

No som pas uns entusiastes d'aquesta mena de lluites, però no creiem que es pugui admetre, en el bon sentit esportiu, el catch que el Nou Món ens va oferir el dia de l'es-

— Para mañana! ¿Qué no són de Maria Illa...!

—Vaja! Anava a donar gas, i dispero la metralladora, i vaig per parar-la i engego la ràdio!

trena. Amb exhibicions així, no hauria tingut cap èxit el catch, a Barcelona.

**

Es diu que Paulí Uzcúdn, havent fracassat com a boxador, i decidit a deixar definitivament la boxa activa, es posarà a mànager per veure si pot anar tirant de la rifeta.

Per a començar, diuen que ha descobert que un tal Paco Bueno té condicions per a arribar almenys allà on ell arribà, quan encara no tenia l'estómac de vidre.

Eso de llamarse Bueno ya es una garantía de que no habrá de ser malo — li senten dir sovint els seus amics.

I potser tingui raó. A veure si resultarà Bueno de nom i de fets.

**

Bèrkessy és l'home més barrilaire que es pugui importar d'Hongria, futbolísticament parlant.

L'home és company de pensió de Fernández, l'uruguaià, i, sovint, diu l'hongarès, parlant del seu amic, quan li diuen que ell ha fet progressos aprenent l'espanyol: —Sí, pero Fernández saber más que yo. Yo estar muy parado de ver que Fernández es extranjero como yo y aprendió a hablar en seguida de haber llegado a Barcelona.

**

A Madrid estan fent meravelles amb la natació. Ha sortit un Piernavieja i un Manolo Martínez que són dos espases nedant i que van rebaixant els rècords catalans cada dia.

Ves qui ho havia de dir que un Piernavieja clavi pallissa als nostres

joves que tenen les cames tendres i fortes.

**

En Carulla es torna un nedador perfecte. Aviat ens haurem de llevar el capell per a conversar-hi.

A veure si s'anima una miqueta i es veu amb cor de fer la competència als asos madrilenys del «Canoe». Cal fer un esforç, perquè és molt trist el paperet de víctimes que toca fer als nedadors de casa.

**

Sembla que les germanes Soriano s'han repensat i que no volen fer comèdia, i que allò de «En el seno de la Muerte», que havien de fer els nois del Mediterrà, perilla per manca de «dames» que s'encarreguin dels papers.

Proposem que demanin uns quants elements, com per exemple el voluminós Lepage o el veterà Gilbert, que vulguin fer els papers de les actrius. Farien barrila de debò. Ja ens veiem un Gibert amb vestit de cua.

**

PRONOSTIC DEL CAMPIONAT DE LLIGA

El diumenge es tornen a jugar els partits de Lliga després del descans obligat per la jornada internacional. Vagi el nostre pronòstic per als partits del dia:

Barcelona-Hèrcules (victòria mínima del Barcelona).

Ràcing-Espanyol, 2 a 1.

Ossassunà - Atlètic de Bilbao, 2 a 3.

Madrid-Betis (empat).

Sevilla-Athlètic de Madrid, 2 a 2.

València-Oviedo, 2 a 3.

CINEMA

La Censura al Cinema

Donya Anastàsia, com l'anomenaven els francesos durant la guerra, no afligeix solament els periodistes i els dibuixants, sinó que també els cinemes o, almenys, els films.

En efecte: exerceix el seu control aferrissat damunt un tots els films, que se li han de sotmetre obligatòriament.

I les tissors s'encarreguen de reduir a les proporcions volgudes els celuloïdes. Les proporcions volgudes dels dirigents polítics, és clar.

Així, les vistes dels bombardeigs dels hospitals abissinis pels heroics aviadors italians no han estat observades amb gens de bons ulls pels encarregats del darrer decoupage.

I d'aquesta manera els espectadors no han pogut controlar aquests esdeveniments, que per altra part els diaris s'han encarregat de divulgar amb tot detall.

La censura! Segle XX! Llibertat!

TANY ZERGA.

En un cinema, el Papa parla durant un documental sobre el Veticà. Un dia el veurem ballar un Can-Can?

**

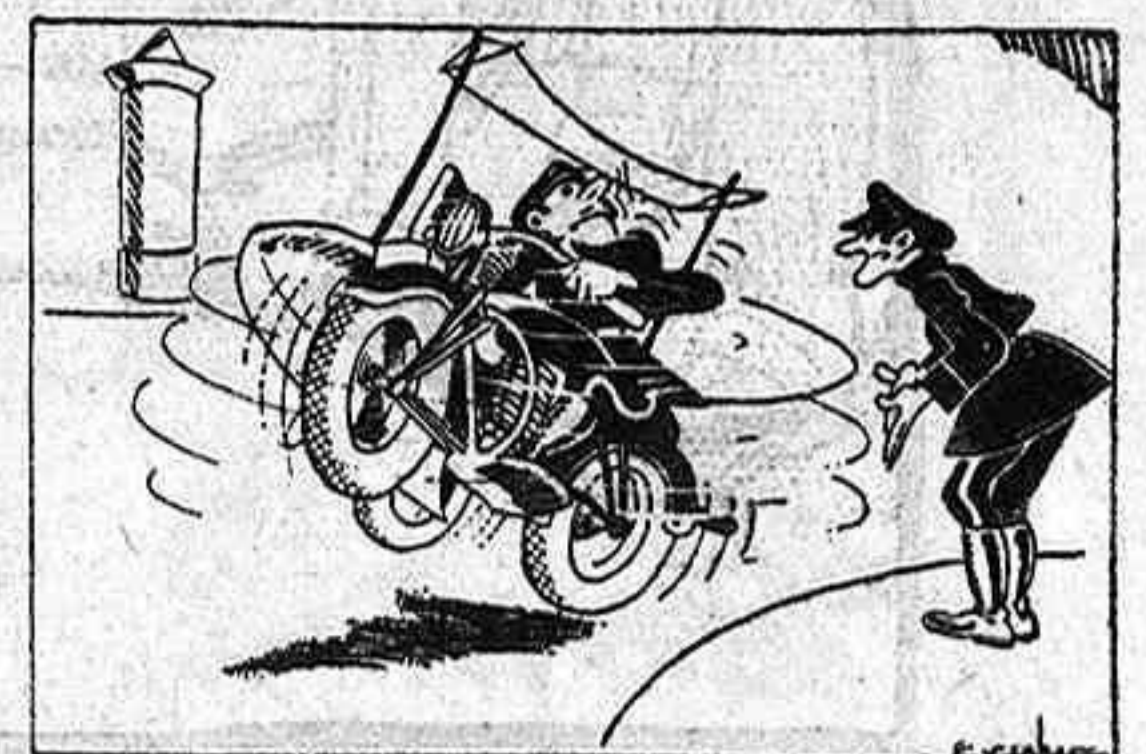
Lina Yegros surt en «La Bien Pagada». Admetem-ho.

**

Recordem que el «Billete de Mil» en fa guanyar uns quants al Fantasio.

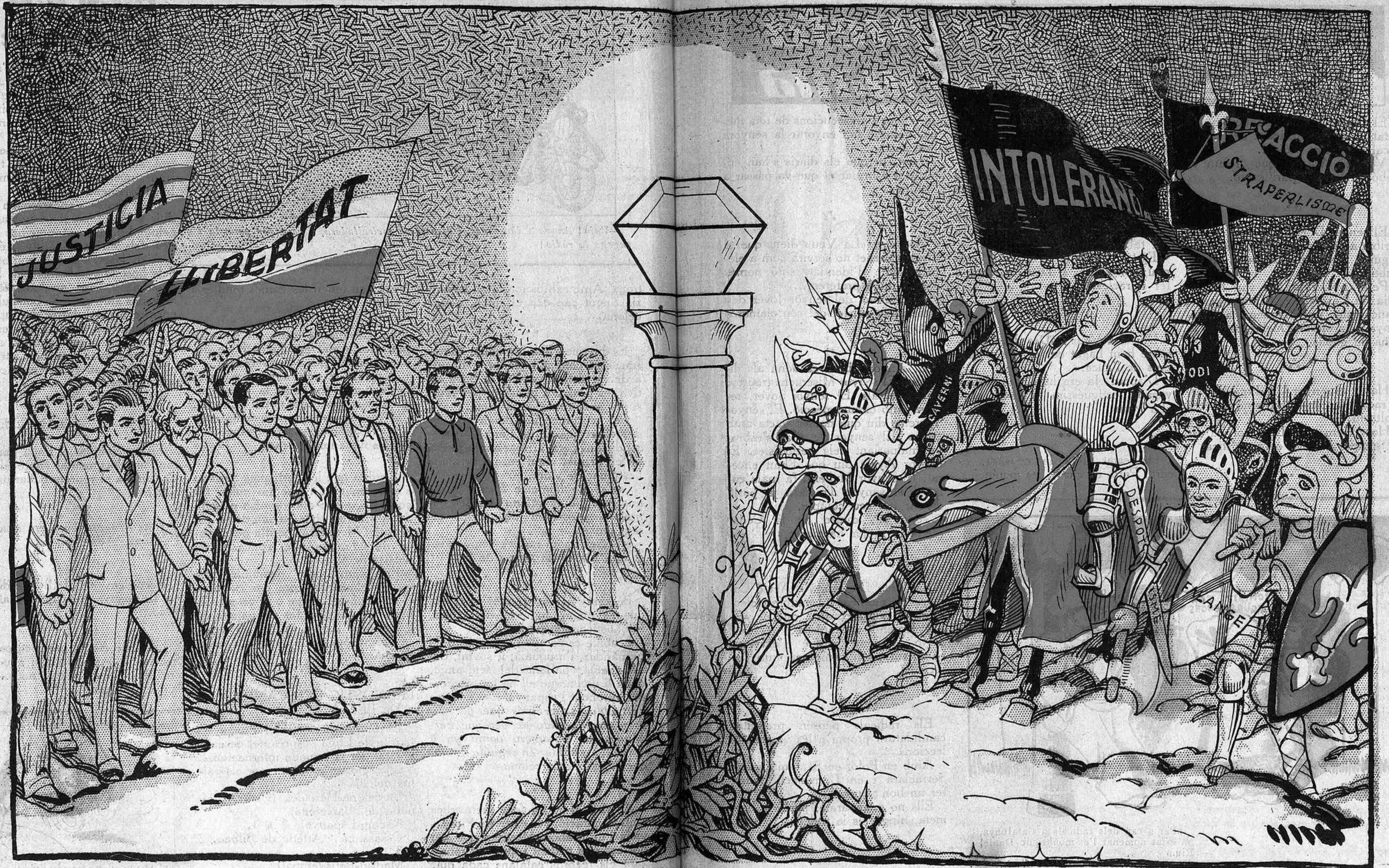
**

Un altre film Lina Yegros; «El Secreto de Ana Maria»: aquest secret deu ésser l'horror nacional de la casa Huguet.

MOTOS RADIOFÒNIQUES

—Què són tantes voltes?
—Radien un vals.

El dels Uns

ELS DOSNTS

El dels Hunos

croniqueta de la setmana

El senyor Manuel Santamaria ha estat nomenat president del comitè local del partit radical.

Veuen? Ara, sí que creiem de debó en la seva purificació.

**

El senyor Duelo s'ha ficat al cap arribar a ésser personatge, i ho aconseguirà. Emularà Lerroux, no ho dubtin.

Però, a Lerroux, li van fer un «dia de Lerroux, en Catalunya». I francament, que tinguem, a Catalunya, «un dia de Duelo», no ens fa gens de gràcia.

**

Ha dit el senyor Ulled que el partit radical no era mort, sinó que era molt viu.

Ho creiem així. La vivor ha estat sempre la seva característica.

**

Segons diuen els diaris, els melquiadistes de Barcelona han celebrat una reunió per tal de parlar de les eleccions.

S'hi va trobar el senyor Roviralta sol. Hom diu que la unanimitat va ésser perfecta.

Ara resulta que el senyor Irurita ha manat que es fessin pregàries per tal que guanyin les dretes.

Ep!... Això no s'hi val. Gran mal se'n faran, si Déu comença a fer miracles...!

**

Diu «La Veu»: «Des del 6 d'octubre hem hagut de fer tots els papiers de l'auca.»

D'acord. Ja era hora que alguna vegada estiguéssim d'acord amb «La Veu».

**

Ha estat treta la censura, és cert! Però, en canvi, les denúncies,

recollides i persecucions de tota mena, gairebé fan enyorar la senyora Anastàsia...

I tot, perquè els diaris s'han entestat a esbrinar el que va passar a Astúries.

**

Ara surt «La Veu» dient que el divertit carnet no servirà com a element únic d'identiat, sinó només com a mitjà preferent...

El bonifaci del senyor Jover deu estar molt satisfet del seu clamorós èxit.

**

El senyor Cirera es dona als dimonis. El senyor Miserachs treu foc pels queixals. El senyor Jover, renega amb circumspecció. El senyor Torrents diu que només tracta amb pepes. El senyor de Prat s'esbrava malparlant dels periodistes. El senyor Ayats diu que l'han encerrat. El senyor Mullerat fa mala cara. I el senyor Traveria ja parla d'anar pel seu compte.

Això sí: dintre de la Ceda, regna la major harmonia.

**

La Junta Diocesana d'Acció Catòlica ha publicat un manifest electoral en què recomana que es voti els elements vaticanistes.

No sabem perquè s'esveren, comptant, com compten, amb l'ajut diví.

**

Els radicals pensen presentar candidatura pròpia a les vinents eleccions.

Amb en Polo, en Santamaria, en Serraclara i en Domènech poden fer un bon paper.

Els no guanyaran; però, la brometa, ningú els la treu.

**

El senyor Vallès i Pujals va recorrent Catalunya oferint carreteres

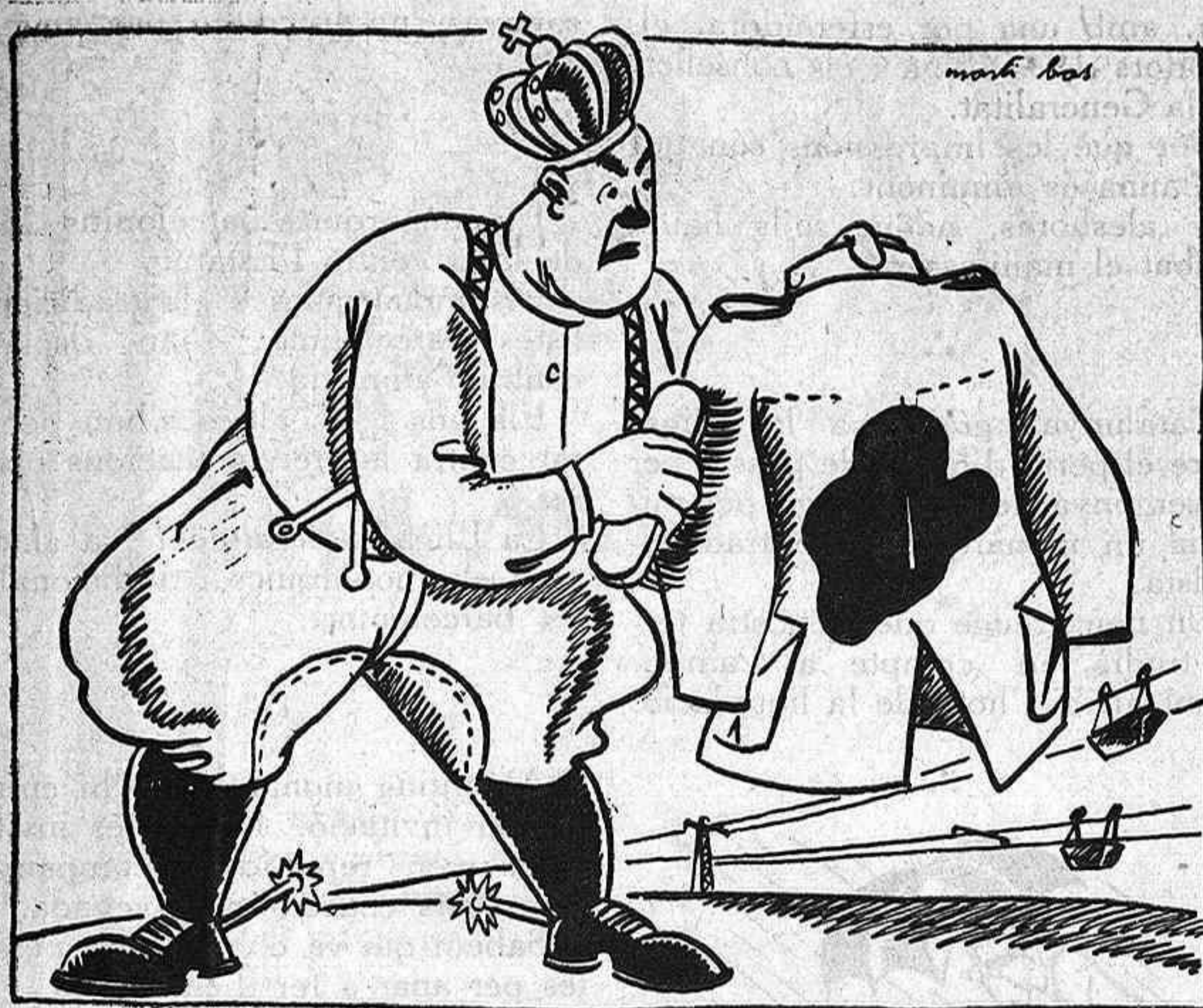

«Per a cap dels radicals a Catalunya, ha estat nomenat l'ex-monàrquic Daniel Riu.»

(Dels diaris.)

—Ho trobo molt encertat.

—Sí. Només hi mancava un «riu», en el partit.

—¡Vaya, vaya, que no sale!

als pobles, en plena eufòria electorera.

No hi tindríem res a dir, si no fos que, enguany, la campanya de la Lliga, la paga el poble de Catalunya.

La Lliga, sempre sacrificant-se.

**

El senyor Escales ha de consultar a la Comissió Jurídica Assessoradora si procedeix reposar els Ajuntaments votats pel poble. Però no va sentir tants escrúpols, en signar nomenaments de gestors esquirols.

No li'n fem retret. Ja sabem que no mana.

**

L'Estadella s'ha fet portelista. I de seguida ha estat nomenat Delegat de l'Estat, al Port Franc, amb la consegüent desesperació de l'Antoni Montaner, que s'ha trobat dimisit sense pensar-s'ho.

Pel que hom veu, en el portelisme, hi ha esdevenidor. Apa, ¿què fem, senyor Batalla?

**

L'Ajuntament de Mollet ha estat absolt pels fets d'Octubre.

L'ha absolt un Tribunal ordinari! No ho diem per res, no.

**

«Votar la Lliga es traïcionar Catalunya i Espanya», va dir en Cirera no fa gaire.

I, ara, en Cirera ha anat a pidolar la coalició a la Lliga.

Es veu que vol que tots els seus correligionaris es converteixin en traïdors.

**

«El Correo Catalán» ha publicat un elogi de Sanjurjo. «Va donar la cara—ha dit—i no va ésser voler escapar, per no traspassar la responsabilitat als altres...»

La gent del «Correo» o no té memòria o es creu que no en tenim nosaltres. ¿Què no es recorda que Sanjurjo va ésser detingut a la província de Huelva per la guàrdia civil, quan fugia, en un auto, cap a Portugal?

Mireu que anireu a l'infern, si dieu mentides!

L'Ajuntament de la Lliga ha fet nomenaments de personal, malgrat trobar-nos en període electoral. Però, això sí... Els ha fet amb data endarrerida.

Això, si ho hagués fet l'Esquerra, hauria estat una cosa molt mal feta.

**

Els repartidors de carnets electorals s'han cansat de fer el ridícul. Ara ja no els van a dur a domicili, perquè es trobaven que moltes adreces eren imaginàries.

Decididament, el divertit carnet era tot una garantia.

**

El senyor Martínez Domingo està tip de la Lliga, i ha anunciat el seu propòsit ferm de retirar-se de la política. Ha fet vessar la copa del seu descontent el buit, tan poc patriòtic, que la Lliga ha fet al seu recurs al Tribunal de Garanties, per la inconstitucionalitat de la llei que, ara, els Duran i els Vallès aprofiten per a fer de dictadors de poc preu...

Sentim el determini del senyor Martínez Domingo. De persones com cal, no en corren gaires.

**

El grotesc noi de Primo de Rivera, parlant davant els degenerats de camisa blava, s'ha permès d'adreçar amenaces a un pres que no li pot contestar...

D'això, nosaltres, en diem tot un cavaller.

**

Les dretes, plenes de neguit, fan córrer el rumor que s'ajornaran les eleccions.

El rumor ha corregut poc. Però, elles, diuen que és general.

Es torna sentir parlar d'aquell divertit Baró de Viver.

I ens juguem un peix que tornarà anar en candidatura.

Serà com a compensació per la por que va passar el 14 d'abril.

**

En el míting monàrquic de l'altre dia només s'oïa parlar castellà.

Una casualitat, diran vostès.
La vida n'és plena.

**

¿Han vist «La Veu» d'aquests dies?

La Lliga ja comença fer els nits...

Si continua així, serà cosa de fer-s'hi un panxò de riure.

**

Ja ha sortit el vell truc que han desaparegut carnets en blanc.

¿També?

¿Que no veu, la Lliga, que ningú no es dedica a sostreure allò que no serveix per a res?

**

Preparem-nos a contemplar, ara, les batusses entre la Lliga i la Ceda per veure qui esborra més noms de la candidatura.

N'hi haurà per a llogar-hi cadires.

**

El senyor Francesc de Sales de Jaumar de Bofarull no hi veu de content. Tant blasmar públicament la Lliga i els seus homes, total per anar-hi, de bracet.

El senyor Jaumar de Bofarull, sortosament per a ell, no té noció del ridícul.

**

¿Què farà, el senyor Portela, davant de l'aliança de la Lliga amb la Ceda.

Aquesta és la pregunta que es

fan, amb una por esfereïdora, els regidors de la Lliga i els consellers de la Generalitat.

Per què les impressions són que la llauna és imminent.

I aleshores, adéu, se'ls haurà acabat el manifassejar.

**

Catalunya, gràcies a la Lliga, corre el perill d'haver de passar per la vergonya de veure elegit per minoria un monàrquic o un tradicionalista.

Un nou greuge que la nostra terra tindrà en compte a Cambó, quant arribi l'hora de la liquidació.

**

El senyor Duelo també juga a fer treure banderes catalanes. No sabem si això li ve de quan era romanonista, o de si quan era de la Dictadura o de quan era radical.

Perquè suposem que, de quan era secretari particular de Joan Ca-

sanovas, no li vindrà pas aquesta dèria.

**

Els monàrquics barcelonins s'han declarat contra l'Estatut.

Els monàrquics i els tradicionalistes barcelonins s'han declarat contra l'amnistia.

Els uns i els altres s'han declarat contra les reivindicacions obres.

La Lliga, *naturalment*, va aliada amb els monàrquics i tradicionalistes barcelonins.

**

Al míting monàrquic, s'hi entrava per invitació. I aquestes invitacions eren repartides acompanyades d'una coacció cada vegada.

Sabem qui va cobrar unes pessetes per anar a fer d'entusiasta.

Solució que surt un xic cara. ¿Oi, senyor Torrent?

EL CAPELLA.—Si Déu votés, votaria les dretes.
UN DELS QUI L'ESCOLTEN.—I si baixés, tornaria a expulsar del temple els filisteus!

MI MOTO...

Pasodoble

Música de J. Mostazo

Er tronío o la guapesa la solera
y er embrujo de la noche toledana
no los cambio por la grasía pajolera
y er trapío de mi moto policiaca.

A su silla voy lo mesmo que una reina,
con sirena muy sonora que pita cual exprés
con la radio, er mosquetón y la antena,
con la radio, er mosquetón y la antena;
majesa der uniforme que aquí ves.

Mi moto
se embala y corta er viento
cuando pasa por er puerto
camini...
to del jaleo.

La quiero
por su aire tan gitani,
que me está dando contento
por su grasía al corré.

Mi moto
se embala y corta er viento
cuando pasa por la rambla
camini...
to del jaleo.

A la silla de mi moto castellana
voy mesiéndome artanero y orgulloso,
como mese er aire por mi ventana
der cuarté la sábana de mi cama.

A mi paso con er porvo der sendero,
cuando *salla* para mi forma un artá
que ilumina er resplandor de los faroles,
que ilumina er resplandor de los faroles,
y que arfombra la emoción de mi cantá.

Mi moto
se embala y corta er viento
cuando bebe gasolina
cual cható...
de manzanilla.

Teló enlaire

A L'ESPANYOL

Com el lector podrà llegir en la crítica que publiquem de l'obra estrenada en aquest teatre, sembla que «Bon cop...» serà l'obra de batalla d'aquest teatre.

AL NOVETATS

El Blau del Cel sembla que es va ennuvolant. Si la cosa no s'arranja aviat caurant quatre gotes i de seguida, com és natural, vindrà la desfílada.

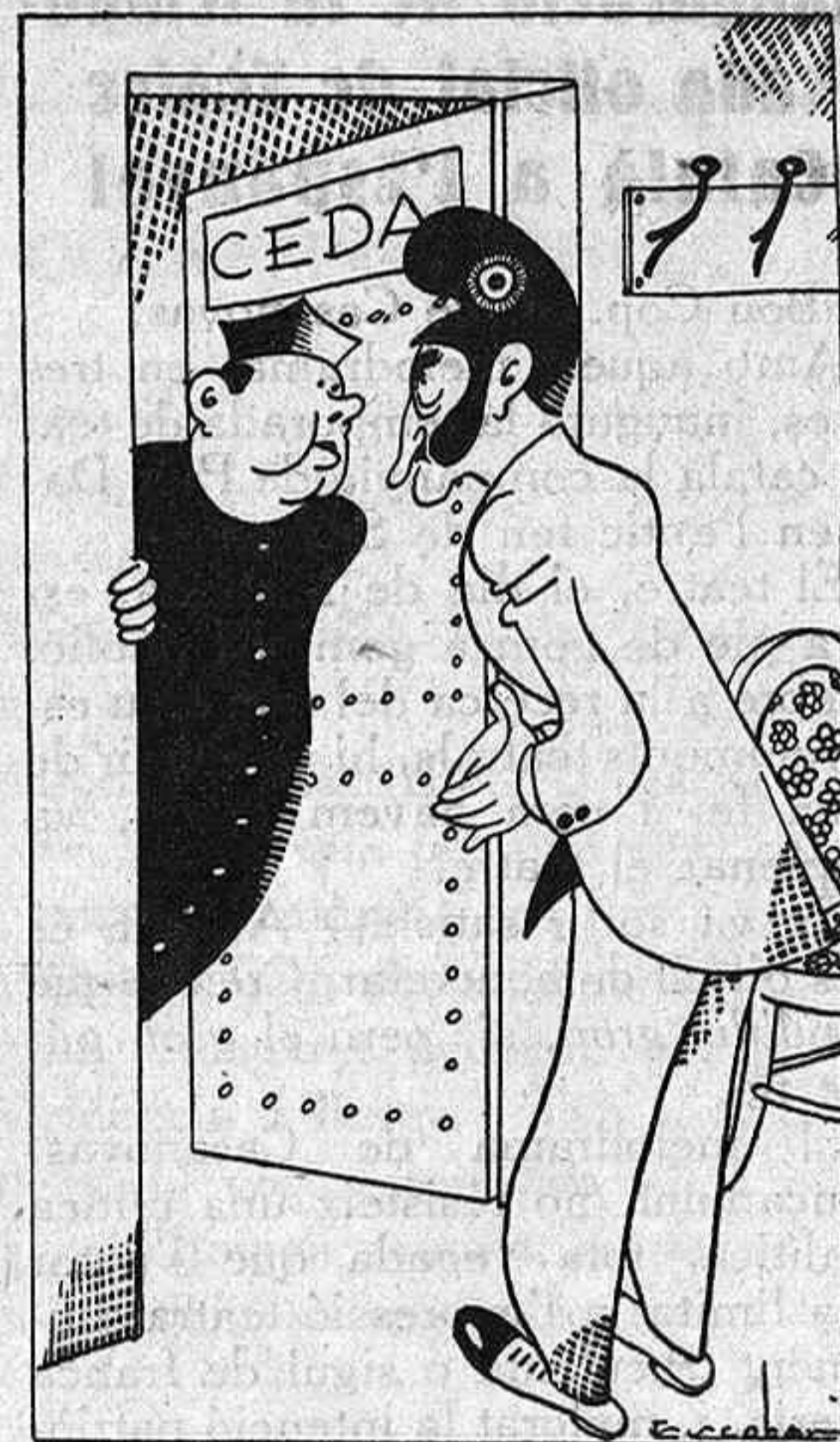
AL VICTORIA

València en Barcelona fa les delícies d'alguns valencianistes. Al mateix teatre es prepara una temporada de teatre líric a base de Marc Redondo.

AL COMIC

Santpere acaba la seva actuació, aquest mes, i Antoni Palàcios passa a substituir-lo.

Segons un diari de Madrid, Santpere pensa formar companyia de ca-

—POBRE MAURA!

—Jo voldria continuar éssent republicà
—Apa, apa, treu-t'ho del cap.

talà amb Enric Borràs. Amb aquella seran tres les companyies de català, i, naturalment, serà estrany que les tres mengin. A Barcelona som així. Unes vegades per poc i altres per massa. ¿Què hi farem?

AL NOU

La gran companyia lírica que havia de debutar en aquest desafortunat teatre, encara roman al cafè esperant que els empresaris trobin l'ànec per a escanyar. Mentrestant, malgrat els cartells que emplen la façana, el Nou està a la disposició del primer suïcida que el vulgui llogar.

AL POLIORAMA

Maria de la O va i Maria de la O ve. El públic del Poliorama ja està fet a les carrincloneries més o menys flamenques.

AL TIVOLI

El senyor Sugranyes, aquell individu que prenia mides al Palace per tal d'instal·lar-hi la passera, i encara no tenia el teatre, ja ha plegat.

El ranxo s'ha agafat del tot i només en resta que fumera. R. I. P.

Inauguració de la temporada oficial de Teatre Català a l'Espanyol

«Bon Cop...», de Casanovas.

Amb aquest melodrama, en tres actes, inaugura la temporada de teatre català la companyia de Pius Daví en l'antic feu de Santpere.

El teatre, el dia de l'estrena, estava ple de gom a gom. El públic, sempre a la recerca del que creu esdeveniments teatrals, hi va acudir de bona fe, i com havem ja dit, va emplenar el teatre.

En va sortir satisfet? Això ja és més difícil de concretar. Creiem que el públic gran, sí, però el gran públic no.

El melodrama de Casanovas, francament, no resisteix una crítica analítica, tota vegada que l'autor s'ha limitat a l'expressió teatral purament truculenta o sigui de franca galeria, i, malgrat la intenció patriòtica que s'entreveu en «Bon cop...», cal confessar sincerament que els temes, diguem-ne patriòtics, es desenvolupen en un terreny migirat a bas-

tament, sense aquells coneixements psicològics de les masses que ha de posseir tot autor que pretén manifestar-se en el caire netament popular, o millor dit, en el que, ara, en diuen popular.

L'obra, malgrat això, sortí del pas, i la seva estrena va constituir un èxit, que remarcuem amb tota consideració per a Maria Vila i Pius Daví i la resta de la companyia que interpretaren l'obra magistralment. Llàstima de treball, més propi per una obra de Shakespeare.

De fet, la temporada de teatre català, ja ha començat: ara manca aquell començament que esperen els qui pensen fer del nostre teatre quelcom més que un espectacle grat a l'orella de l'espectador.

EL NEGUS

ESQUELLOTS

«Lliga Catalana», la vella alcavota, ha volgut posar fi a la seva carrera de deslleialtats i traïcions aliant-se impudicament amb els enemics declarats de Catalunya, de la República i dels obrers.

Qui mal comença, mal acaba. No més cal recordar que la «Lliga» va néixer a l'escalf del cèlebre programa-ensarronada del general Polavieja, l'assassí de Rizal, màrtir de la llibertat filipina.

**

El concubinatge repugnant dels lligaires amb la canalla de monàrquics, cedistes, radicals i carlins, es deu recolzar, segurament, en els següents principis:

Per moralitat. Això justifica l'aliança amb un partit de tan honorable història com el lerrouxista, que ha culminat amb l'Straperlo i l'afer Taià.

Per amor i acatament al règim: No hi ha millor companyia que la dels de la corbateta verda i «jaleadores» dels «caballeros» del 10 d'agost.

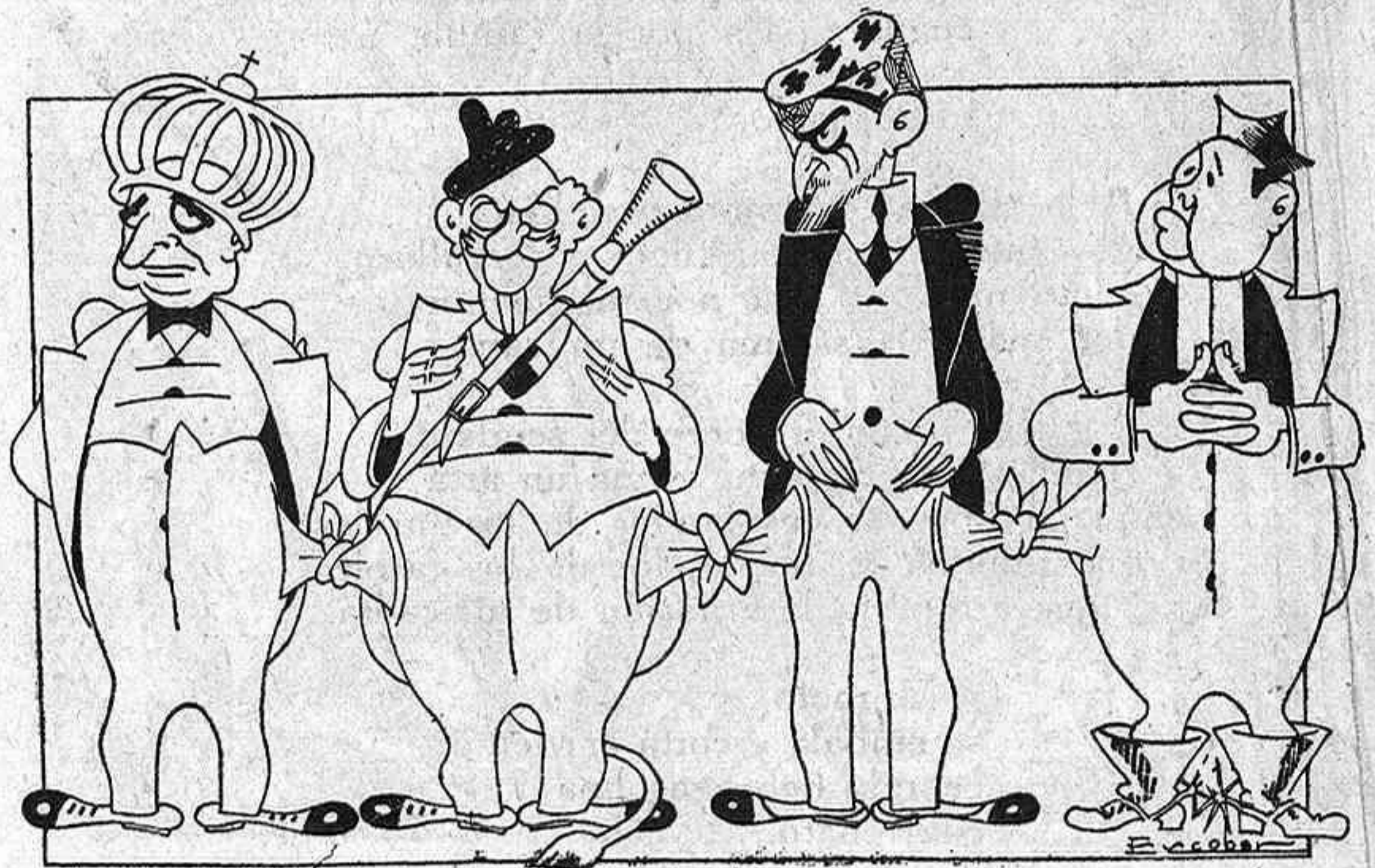
Per catalanisme. No cal demostrar que la gent de «Renovación Española», els qui ens neguen tot dret a l'Estatut i llancen al nostre rostre com un repte, el crit pinxesc de «A por Cataluña!», són els més aptes per a entendre's amb la Lliga.

Per a la pacificació dels esperits... a l'estil dels qui després del carnatge d'Astúries, voldrien encara passar a sang i a foc els catalanistes i obrers.

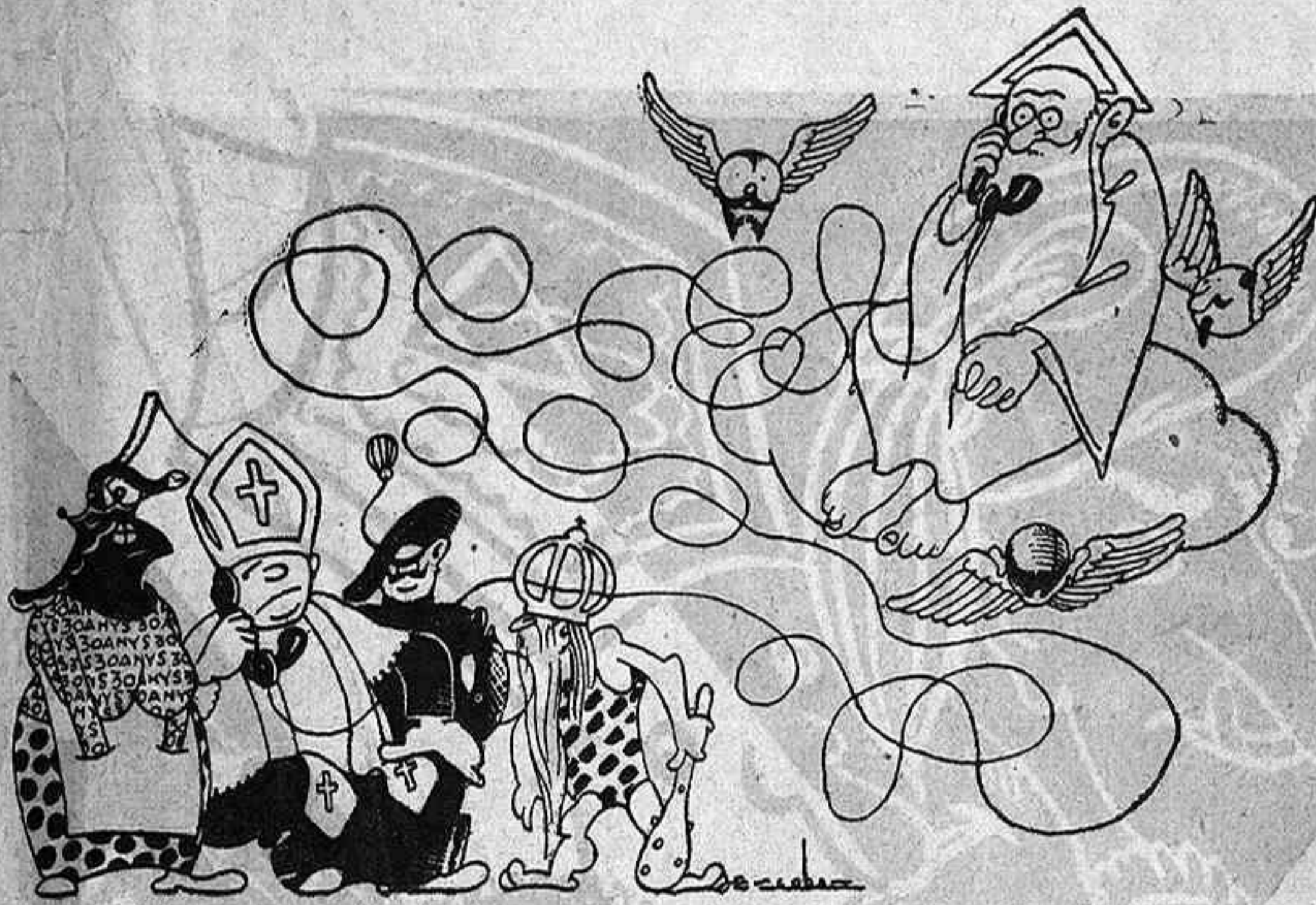
Senyors de la «Lliga». Endavant les atxes! Ens sembla que fareu un mal negociet.

**

L'avinença entre radicals i lligaires, els quals anys enrera s'empenaven mútuament de vituperis, (potser tots tenien raó) ha sorprès molta gent de prou bona fe per a no recordar que ja fa temps que l'una i l'altra pandilla s'entenen a bastament, quan es tracta de fer un negoci a mitges.

La nostra, és una unió sentimental.

L'IRURITA ELECTORER

—Us poso en candidatura.
 —Veuràs; que hi són els de Dios, Patria y Rey?
 —Sí.
 —Doncs, així, no.

Radicals i lligaires a la unà van robar l'acta del catalanista Rovira i Virgili, a profit de l'Emiliano Iglésias.

Políticament i administrativament s'han entès sempre.

Hi havia l'assumpte de l'atemptat d'Hostafranchs...

Algú s'ha empescat aquest idil·li imaginari entre Cambó i Lerroux:

—M'estimaràs sempre, Francisquet?

—Ai, lladre!... però aquella bala que encara porto dintre meu?

—No anava per tu, vida. Nicolau Salmeron, aquell beneit que creia en l'honestedat, en la paraula i en la dignitat política, se'n va lliurar per atzar. Ell se l'havia d'empassar...

**

Hi ha noms que semblen inventats per Muñoz Seca per a donar amenitat i color a la farsa dels polítics. Hi ha, o hi ha hagut fins no fa gaire, uns governadors civils que es diuen Precioso i Risueño, noms que deuen fer la felicitat de Josep Ortega Gasset, aquell home tan trist que volia una República ben alegre. Ací tenim, com a comissari general d'Ordre Públic, un senyor que es diu Duelo, nom escaient i evocatiu, capaç de fer posar els pèls de punta.

**

I ara que parlem de Duelo, ens sembla que aquest senyor farà enraonar molt.

De moment, al cap de pocs dies d'actuació, pot presentar el següent full de serveis:

Brutal agressió dels seus subordinats als ciutadans pacífics que es trobaven a la vora del Price el dia del míting de les Esquerres.

Benèvola i comprensiva (i tan comprensiva!) actuació dels mateixos subordinats quan s'ha tractat de feixistes i monàrquics que han insultat la República i els seus homes.

Aferrissament en arrencar els cartells del «Segell pro Infància» pel delictes d'haver-hi les glorioses quatre barres i en fer treure la bandera de Catalunya dels balcons de casa dels ciutadans que la volen exhibir sola en ús del seu dret.

Ficada de peus a la galleda en l'assumpte d'una penyora imposada a un periodista estranger.

Extralimitació d'un delegat d'Ordre Públic (seria millor dir de Desordre) en obligar els oradors d'un míting de Manresa a fer ús del castellà.

Exhibició provocativa de tancs i material guerrer per a operar contra les masses.

I... es continuarà, fins que hi hagi canvi de lluna.

**

Sembla mentida, però és així. Havem vist un segell de correus a punt de sortir, amb la vera efígie del senyor Alexandre Lerroux. Creiem que s'esgotarà la tirada. Els filatèlics es disputaran un segell com els que no en corren gaires.

**

Maria Illa, la de la «loteria de la suerte», s'ha aixecat amb la bomba. Mereix que li donin una creu o que la posin en un segell. Altres amb menys mèrits en gaudeixen.

**

Es indubtable que les esquerres guanyaran. Ara, si alguns insensats volen fer ús de diners, martingales o falsificacions per a anular la victòria del poble, les esquerres també guanyaran.

**

A l'hora de dinar, un poeta lligaire dels de flors i violes, ens amolla des de Ràdio Barcelona amb una mena de reportatge sobre el que diu la premsa. El curiós del cas és que solament parla de «La Vanguardia» i de «La Veu», com si fossin els únics diaris que es publiquen a Barcelona.

CORRESPONDENCIA

Ferrandei. — En parlarem.

J. Puig. — Malgrat. — No ens interessa l'oferta.

Netto. — Barret. — Ja li farem una subscripció.

Alfons Junyent (E. G. 3 - B. Q.). — No creiem que per una cosa de tan poca importància ens fareu una malifeta. ¿Com fonamentaríeu la queixa? Nosaltres podríem al·legar coincidència i llestos! Tan important és, la vostra emissora? Nosaltres no l'havien sentida ni anomenar. ¿A quines hores radieu?

Sota el signe de la creu